

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/59/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200620
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200620.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľky: I. R., bytom C. Š. XXX/X, R., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12 Sd 155/2015-51 zo dňa 19.mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sd 155/2015-51 zo dňa 19.mája 2016 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15. mája 2015, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z 27.apríla 2015.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že odporkyňa zistila riadne skutočný stav a vec správne právne posúdila a napadnuté rozhodnutie vydala v súlade so zákonom. Poukázala na to, že posudkoví lekári dostatočne a presvedčivo odôvodnili prečo navrhovateľka n i e j e invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je celkovo 40 %, pričom navrhovateľka v konaní predloženými lekáorskými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekáorskými nálezmi) nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou alebo zmenu dátumu vzniku invalidity. Súd opätovne predložené nové lekárske nálezy - laboratórne výsledky považoval za právne irelevantné, pretože z porovnávacej tabuľky laboratórných výsledkov jednoznačne vyplýva, že sú v rozsahu stanovených noriem.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým nesúhlasila s ohodnotením jej choroby a namietala, že na rukách má nie jedno ale dve postihnutia, aj na pravej aj ľavej ruke; má problémy s krvným tlakom, srdcom /berie na to lieky/, má problémy s krčnou chrbticou, na päte má výrastok, ktorý jej komplikuje chôdzu, ľavú nohu má neustále opuchnutú, vlastne jej vôbec neodpúcha. Namietala, že nebola oboznámená s lekárskou správou, ktorú mal vypracovať posudkový lekár a nebola ani prítomná na opätovnom posúdení jej zdravotného stavu, keby bola prítomná, posudkový lekár by zistil, že výrastok na ľavej päte má veľký vplyv na jej chôdzu, za takéto postihnutie je 5%, čiže jej zdravotné postihnutie by bolo 45%. Z finančných dôvodov sa nemôže zúčastniť nejakého špeciálneho vyšetrenia. V súčasnosti má bolesti oboch rúk, musí brať lieky a chodiť na rehabilitačné cvičenia, lebo tá bolesť je neznesiteľná a má aj problémy s krvou. Súd vôbec nezohľadnil jej posledné lekárske správy a trvá na tom, že jej nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. a keby ju posudkový lekár osobne vyšetril tak by jej tvrdenia musel potvrdiť.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa tu poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne, navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 12.decembra 2017 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na

schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov na základe ktorých krajský súd rozhodol a na tieto v podrobnostiach odkazuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok z 27.apríla 2015. Podkladom pre toto rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka pracovisko v Prievidza zo dňa 27.apríla 2015, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u nej je postihnutie zaradené podľa kapitoly XV - choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel G - postihnutie končatín, položku 29.9 - nervus medianus dolná časť /syndróm karpálneho tunela/s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% s navýšením o 10% za iné zdravotné postihnutie - vysoký krvný tlak a epikondylitída na celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40%. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľkou podaného opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky v Prievidzi dňa 14.júla 2015 (ktorý aj po zohľadnení novej lekárskej správy z neurologického vyšetrenia zotrval na pôvodnom posúdení) a druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia pracovisko Nitra dňa 27.augusta 2015, ktorý po osobnom vyšetrení navrhovateľky a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov (interné vyšetrenie zo 16.9.2014, ECHO KG z 21.1.2015, neurologické vyšetrenie z 9.7.2015, ortopedické vyšetrenie z 8.9.2014, pletizmografické vyšetrenie z 23.4.2015, MR vyšetrenie C chrbtice z 25.8.2015) ustálil ako rozhodujúce zdravotné postihnutie zaradené podľa kapitoly XV - choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel G - postihnutie končatín, položku 29.9 - nervus medianus dolná časť /syndróm karpálneho tunela vpravo s postihnutím stredového nervu/s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% s navýšením o 10% za iné zdravotné postihnutia - artériová hypertenzia I, epikondylitída obojstranná, bez funkčného deficitu, CB sy bez radikulopatie, obezita.

Potom čo navrhovateľka predložila na pojednávaní ďalšie lekárske správy bolo na základe pokynov súdu doplnené dokazovanie posudkom posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne- ústredia pracovisko Nitra, ktorý po vyhodnotení nálezov z vyšetrení (ortopedického z 7.1.2016, 3.2.2016 a 12.2.2016, interného z 25.1.2016, neurologického z 8.2.2016 a rehabilitačného z 15.2.2016) v posudku zo dňa 7.apríla 2016 konštatoval, že vykonané vyšetrenia potvrdzujú známe skutočnosti, že vysoký TK je kompenzovaný, bez orgánových zmien, obojstranný sy kanalis karpis je v počínajúcom štádiu bez poškodenia periférnych nervov, bolesti ľavej päty vyžadovali preliečenie, nejde o závažnú skutočnosť, s tým, že výsledky vyšetrení nemajú vplyv na stanovenú mieru poklesu, ktorá je aj naďalej 40% aj s navýšením.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny.

Všetky navrhovateľkou v správnom konaní predložené lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia

neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Zdravotný stav navrhovateľky bol v konaní posudzovaný dvoma rôznymi posudkovými lekármi, ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

K námietkam navrhovateľky odvolací súd pripomína, že v súlade s právnym poriadkom, konkrétne so zákonom o sociálnom poistení, je na účely invalidity oprávnený posudzovať zdravotný stav posudkový lekár. V prejednávanej príhode je zrejmé, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľky po jej osobnom vyšetrení (dňa 27.apríla a 27.augusta 2015 preto jej námietku vytýkajúcu, že pri posudzovaní jej zdravotného stavu dňa 7.apríla 2016 nariadenom súdom na účely vyhodnotenia ňou predložených novších lekárske správ nebolo možné považovať za dôvodnú) ako aj na základe všetkých odborných náleзов, ktoré mali zo zdravotnej dokumentácie resp. priamo od navrhovateľky k dispozícii (v súlade s ust. 71 ods.4 písm. a/ zákona, podľa ktorého sa pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudzuje na základe lekárske správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby) a tieto riadne vyhodnotili a svoje závery náležite zdôvodnili, pričom v konaní sa nepreukázali skutočnosti (a navrhovateľka takéto ani nekonkretizovala) vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto odvolací súd nezistil ani dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa (potom čo navrhovateľka v čase posudzovania jej zdravotného stavu pred posudkovým lekárom v zmysle poučenia opakovane prehlásila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy a iné lekárske správy nemá a aj napriek tomu v priebehu súdneho preskúmvacieho konania predkladala ďalšie lekárske správy a nálezy) poskytol navrhovateľke podľa názoru odvolacieho súdu dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov (potom čo bol zdravotný stav navrhovateľky už predtým dvakrát posudzovaný v správnom konaní) nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Je potrebné tiež pripomenúť, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6,7,8 zákona).

Navrhovateľka v odvolaní objektívne nespochybnila, že jej zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutého rozhodnutia neodôvodňoval mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako

vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.